

Jou Ratsma de laatste Grouster klokmaker.

Jou Ratsma was van moederskant familie van de Radsma's, die te Harlingen, Bolsward en ook te Oude Biltzyl het beroep van klokmaker uitoefenden. Hij werd op 10-1-1835 geboren te Sneek, waar zijn achternaam ingeschreven werd met een t. Jou is opgegroeid bij een oom in Bolsward. In 1858 trouwde hij met Pietje Zijlstra uit Sneek in welke stad hij ook klokmakersknecht werd. Het vak had hij geleerd bij zijn oom die een broer was van zijn moeder. In Sneek kreeg hij twee kinderen en te Grou, waar hij in 1864 heen verhuisde en baas klokmaker werd, nog vier. Hij woonde op het Oerhaalspaad en verzorgde ook "de overhaal."

Zijn werkplaats bevond zich op de zolder. Op 27-3-1896 overleed zijn vrouw Pietje. Toen zoon Pieter trouwde op 25-4-1896 ging die met zijn vrouw de eerste vier jaren bij vader Jou inwonen. Ook de jongste zoon, Johan * 31-10-1875, woonde toen nog thuis.

Later gebeurde het omgekeerde en ging Jou bij Pieter en zijn vrouw inwonen die een winkel, de Bazar, kregen in de Boochstrjitte. Jou Ratsma had zijn klokmakerij in een loods aan de noordkant van de winkel. Het kostgeld was een daalder in de week. Hij maakte stoeltjesklokken en langstaartklokken. De kasten daarvoor haalde hij uit de Joure. Men zei van hem dat hij een eerste klas vakman was, die erg mooi en precies werk leverde. Maar hij was geen man om de kneepjes van het vak door te geven aan een van zijn vier zonen daarvoor had hij te weinig geduld.

In de jaren tachtig van de negentiende eeuw werden de Swartswalder klokken, die slechts een keer in de acht dagen opgewonden hoefden te worden, veel populairder dan de Friese klokken. In Ratsma zijn laatste jaren bestond zijn werk dan ook bijna uitsluitend uit reparatiewerk. Kort voor zijn dood heeft hij zijn bezittingen verkocht aan de Jepkema's uit Reduzum.

Een keer per jaar ging hij naar zijn vriend en oud-Sneker Hinne van Delden die in Joure woonde. Waarschijnlijk hadden ze, in hun jonge jaren, in Sneek bij de zelfde klokmaker gewerkt.

Op 30-11-1910 overleed deze laatste Grouster klokmaker die evenwel zijn hele leven stadsfries sprak. Een mooie tekening die zijn zoon Johan in 1905 van hem gemaakt heeft is bewaard gebleven en kwam tevoorschijn bij Klaas Pieters Ratsma in Akkrum.

Bron: Teake Hoekema 1967

